

MIT LIV MED TVIND

Sagen: For Poul Rasmussen blev sagen omkring Tvind til fast arbejde i mere end 10 år. Undervejs nåede han både op i Tvind-møllen, en tur til Brasilien - og gennem en enorm mængde materiale i forsøget på at afdække de økonomiske transaktioner.

For de fleste står Tvind nærmest som et mytologisk begreb. En forestilling, der ligger et sted på kanten mellem sekt, skoler, genbrugstøj - og et internationalt økonomisk edderkoppespind, hvor stifteren Mogens Amdi Petersen sidder i midten og trækker i trådene.

For Poul Rasmussen, som i dag er ved Betalingscentret i Ringkøbing - men med en baggrund ved bl.a. Amtsskatteinspektoratet i Herning og Told- og Skatteregion Holstebro - var Tvind i mere end ti år imidlertid noget helt andet og meget mere konkret. Det var et sagskompleks, der optog langt det meste af hans arbejdstid - og først fik sat et punktum, da Vestre Landsret i begyndelsen af 2009 afsagde den endelige dom over den eneste af de tiltalte, som det lykkedes anklagemyndigheden at få for landsretten.

Denne historie er ikke et forsvar for Tvind - eller det modsatte. Ikke et spørgsmål om, hvad der skattemæssigt er rigtigt eller forkert - eller om folkene bag Tvind har overtrådt den ene eller den anden lov. Det er derimod en snak med manden, der var med til at redde de skat-

temæssige tråde ud - og som havde Tvind-sagen inde under huden i mere end ti år. Skulle Mogens Amdi Petersen ad uransagelige veje i sit selvvalgte eksil falde over denne artikel, behøver han derfor ikke frygte hverken afsløringer, anklager eller andet, der kan krænke hans ukrænkelige retssikkerhed.

Tilbage i '95

Vi skruer tiden tilbage til 1995. Poul er ved ToldSkat i Holstebro, og er vant til at samarbejde med kollegerne i skatteforvaltningen i Ulfborg-Vemb Kommune omkring sager. Da de henvender sig for at få kigget lidt nærmere på, hvad det egentlig er, der foregår i det netværk af skoler, genbrugsbutikker og velgørende fonde, som i folkemunde går under betegnelsen "Tvind", er det helt naturligt, at det er Poul, der bliver knyttet på sagen.

Både kommunen og de statslige skattemyndigheder havde tidligere kigget på Tvind, men den store undersøgelse var det aldrig blevet til.

Nu var Statsrevisorerne gennem Rigsrevisio-

Foto: Johnny Anton Wichmann

nen imidlertid også begyndt at interessere sig for de økonomiske transaktioner i Tvind - og det betød, at der skulle ske en kortlægning af "imperiet".

"Vi havde nok aldrig regnet med, at det udviklede sig, som det gjorde", fortæller Poul.

Under den økonomiske kortlægning, som startede med skolerne, blev man i midlertid også interesseret i at kigge nærmere på det, der i daglig tale kom til at hedde "Fonden" - men som har det mundrette navn: "Fonden til støtte for humanitære formål, til fremme af forskning og til beskyttelse af naturmiljøet". Tydeligt inspireret af de formelle krav for, at der kunne gives fradrag - for så var *det* jo ligesom på plads og skulle ikke diskuteres med skattemyndighederne...

En tur til Brasilien

Nu begyndte sagen imidlertid for alvor at tage fart - og lægge beslag på langt hovedparten af Pouls arbejdstid.

Et af de helt store projekter, som Fonden

havde ydet støtte til, lå i Brasilien. Langt væk - men netop det gjorde, at det var relevant at kigge nærmere på, om der nu også var realiteter bag det projekt, som havde fået alle pengene.

Gennem Told- og Skattestyrelsen blev der derfor taget kontakt til det brasilianske skattevæsen. Det var helt uopdyrket land, for her havde man aldrig tidligere samarbejdet med ToldSkat - eller med nogen anden europæisk skatteforvaltning for den sags skyld.

Men i maj 1999 blev der givet grønt lys til, at tre repræsentanter fra ToldSkat tog turen til Brasilien. Foruden Poul var det hans chef fra Holstebro Jørgen H. Petersen og Finn Høpner fra Told- og Skattestyrelsen.

"Det var første gang, de havde besøg fra Europa - så det var meget formelt", fortæller Poul.

Besøget startede derfor i hovedkontoret i hovedstaden Brasilia, inden turen gik videre til det lokale skattekontor - bistået med en dansk tolk fra ambassaden, som kunne hjælpe med oversættelsen til og fra portugisisk.

Der var ikke tale om, at de tre repræsentanter fra Danmark kunne komme med brasilianerne ud på kontrol ved det tvindske projekt - det forhindrede den brasilianske lovgivning. Men forinden havde de været på besøg ved projektet - som i parentes bemærket lå 777 km fra skattekontoret - og kontrolleret de bilag og forhold, danskerne havde bedt dem om. Det var det materiale, der nu blev gennemgået.

Det formelle resultat af brasilianernes kontrol kom dog først godt et års tid senere i form af en formel rapport. Men gennemgangen i Brasilien havde allerede givet Poul & Co. et godt indtryk af, hvad resultatet ville blive - og det kunne de så arbejde videre med, da de kom hjem til Danmark igen.

Inden da blev det dog på grund af de knapt så hyppige flyforbindelser til Danmark også tid til at "lege turister" et par dage bl.a. i Rio. En oplevelse Poul sent vil glemme.

"Der er ikke mange, der får den slags tjenesterejse", siger han med vestjysk underdrivelse.

Hjælp til politiet

Tilbage i Danmark tog sagen omkring Tvind imidlertid en ny drejning, da politiet i Holstebro indleder en undersøgelse af Tvind-sagen og fra det øjeblik overtager det formelle ansvar.

Det betød dog ikke en ende på sagen for Pouls vedkommende. Efter Bagmandspolitiet

Tvind-sagen år for år

1995

Sagen starter i samarbejde med Ulfborg-Vemb Kommune. Rigsrevisionen beder samtidig om ToldSkat's bistand til en korlægning af Tvind.

1996

Told- og Skatteregion Holstebro afleverer rapport om kontrollen.

1997

ToldSkat arbejder med kontrollen af "Fonden".

1998

ToldSkat tager kontakt til de brasilianske skattemyndigheder

1999

Besøg i Brasilien.

2000

Holstebro politi starter sagen mod Tvind. ToldSkat modtager rapport fra Brasilien.

2001

ToldSkat sender agterskrivelse til Fonden.

2002

Anklagemyndigheden har anklageskriftet klar.

2004

Told- og Skatteregion Holstebro afsiger kendelse.

2006

De involverede frifindes ved Retten i Ringkøbing.

2009

Tvinds talsmand Poul Jørgensen dømmes ved Vestre Landsret - sagen er slut med mindre Mogens Amdi Petersen eller andre af de anklagede skulle finde på at vende hjem til Danmark.

Foto: Johnny Anton Wichmann

Poul Rasmussen har stadig en del materiale fra sagen på sit kontor i Ringkøbing – men for hans vedkommende er Tvind-sagen nu helt slut.

havde ransaget, blev han sammen med Erik Andreasen og Allan Pedersen fra ToldSkat i Holstebro knyttet til sagen for at hjælpe politiet med at kigge på materialet.

“Undervejs havde vi et fantastisk godt samarbejde med SØK (Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk Kriminalitet, eller “Bagmandspolitiet”, Red.), understreger Poul.

For at gøre en meget lang sag meget kort endte det med, at de anklagede den 31. august 2006 blev frifundet for underslæb og skattesvig ved Retten i Ringkøbing.

“Jeg var mødt op til domsafsigelsen - og det var da noget af en overraskelse”, siger Poul - som stadig kan være imponeret over den arbejdsindsats, der ligger bag dommen på 4.000 sider.

Men dømt blev de ikke - og anklagemyndigheden valgte da også at anke til Landsretten efter at sagen var “skåret til”.

Det lykkedes imidlertid kun for anklagemyndigheden af forkynde anken for Tvinds talsmand Poul Jørgensen, og han var derfor den eneste, der kunne føres sag mod ved Vestre

Landsret.

Den 20. januar 2009 blev der sat det endelige punktum, da Poul Jørgensen blev idømt 2½ år for skattesvig ved Landsretten. Sagen, der havde taget mere end ti år af Pouls arbejdsliv - og hele tiden havde haft stor politisk bevågenhed med hyppige spørgsmål til ministeren, som han også blev inddraget i besvarelserne af - var langt om længe slut.

“Den dom bekræftede da nogle af de formodninger, vi havde”, siger Poul - og de mange års arbejde var ikke helt spildt.

Aldrig færdig med Tvind

Tvind var en helt speciel sag - med helt særlige forhold, som ind i mellem adskiller sig meget fra det, man ellers er ude for i skattesager. Undervejs gav den mange interessante - og anderledes oplevelser - for Poul, som dog også indrømmer, at det kunne være lidt af en træls opgave, da den kæmpe mængde af materiale, som politiet havde hentet ved ransagningen, skulle gennemgås.

Tidsforløbet - og kompleksiteten var dog ikke det eneste, der adskilte sagen fra en mere “almindelig” af slagsen.

“Al kommunikation med Tvind foregik skriftligt, så der altid var dokumentation. Men vi er altid blevet godt behandlet, når vi var på besøg - de var altid venlige. Vi fik en professionel behandling - men var på den anden side heller ikke i tvivl om, at de gerne ville “styre”, hvad vi så. Vi fik indtrykket af, at de vidste hvad de gjorde - og det aldrig var tilfældigt, hvad vi f.eks. fik udleveret af materiale”, fortæller Poul - som under et besøg også kom en tur med op i den berømte Tvind-mølle, som var en af de første store vindmøller i Danmark.

Undervejs i forløbet måtte Poul og kollegerne da også revurdere deres indgang til sagen.

“Da vi startede, havde vi vel ikke troet, at det var så systematisk, som det, Poul Jørgensen blev dømt for”, siger Poul og tilføjer, at sagen - om ikke andet - har lært ham, at man skal passe på med ikke at lade sig forblænde af det materiale, man får forelagt.

“Og så fik man i øvrigt aldrig indtrykket af, at man blev færdig med Tvind”, tilføjer Poul.

Om der vil være mere at komme efter for SKAT, har han dog ikke nogen mening om. Og med sit job ved Betalingscentret er det i hvert fald ikke Poul, der skal tage det næste træk, hvis SKAT skulle finde på at kigge Tvind efter i kortene igen.